

กสม. แลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 2/2564

วันที่ 30 กันยายน 2564 เวลา 14.30 น. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยนางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายวสันต์ ภัยหลีกลี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 2/2564 โดยสรุปได้ดังนี้

1. กสม.เดินหน้าเพื่อยกระดับสถานะจาก B เป็น A เพื่อให้ทำหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพขึ้น

ตามที่ กสม. ซึ่งเป็นสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยถูกลดสถานะจาก A ลงมาเป็น B และ กสม.ชุดที่ผ่านมา (ชุดที่ 3) ได้ดำเนินการหลายประการเพื่อให้ กสม. กลับมามีสถานะ A ดังเดิม กสม.ชุดที่ 4 ซึ่งเข้ามารับตำแหน่งในปลายเดือนพฤษภาคม 2564 ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ กสม. ได้รับการปรับสถานะกลับมาเป็น A ซึ่งจะมีผลให้ กสม. สามารถแสดงบทบาทในเวทีสากลได้มากขึ้น ทำหน้าที่ในการปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย กสม. ได้เตรียมแจ้งข้อมูลความก้าวหน้าในการดำเนินงานนับตั้งแต่เดือนธันวาคม 2563 ไปยังคณะกรรมการประเมินสถานะ (Sub-Committee on Accreditation) หรือ SCA ในเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ภายใต้นับสัปดาห์หน้า โดยเฉพาะการแก้ไขข้อห่วงกังวลของ SCA ในประเด็นต่าง ๆ

ประเด็นหลักประเด็นหนึ่งที่ SCA กังวล คือ เรื่องความเป็นอิสระของ กสม. อันเนื่องมาจากบทบัญญัติมาตรา 247 (4) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และมาตรา 26 (4) ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้ กสม. ต้องชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งไม่เคยปรากฏว่ามีสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใดในโลกที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติในลักษณะดังกล่าว โดยในประเด็นนี้ กสม. ได้มีมติให้ดำเนินการขอแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนเตรียมเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยได้ประสานความร่วมมือไปยังฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติด้วยแล้ว เช่นเดียวกับประเด็นอำนาจหน้าที่ที่ถึงจุดการในการไต่ถ้อยของ กสม. ซึ่งเห็นควรให้มี เพื่อให้ กสม. สามารถแสวงหาข้อยุติของข้อพิพาทโดยสมานฉันท์ผ่านกระบวนการไต่ถ้อยได้อย่างรวดเร็ว

2. สรรหาเลขาธิการ กสม.คนใหม่ แสดงวิสัยทัศน์อย่างโปร่งใส ให้สื่อและคนนอกร่วมรับฟังได้

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับสมัครบุคคลเข้ารับการสรรหาเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (เลขาธิการ กสม.) แทนเลขาธิการ กสม. คนปัจจุบันที่จะเกษียณอายุราชการในวันที่ 1 ตุลาคม 2564 โดยได้เปิดรับสมัครตั้งแต่วันที่ 6 สิงหาคม 2564 – 6 กันยายน 2564 นั้น วันนี้ (30 กันยายน 2564) เวลา 10.00 น. ผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ กสม. จำนวน 2 ราย ได้แก่ (1) นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์ (รองปลัดกระทรวงยุติธรรม) และ (2) นายพิทักษ์พล บุญมาติก (ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข) ได้เข้าแสดงวิสัยทัศน์และตอบข้อซักถาม

ต่อคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นักบริหารสูง) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เจ้าหน้าที่สำนักงานฯ สื่อมวลชน และผู้สนใจทั่วไป ณ สำนักงาน กสม. ซึ่งมีการถ่ายทอดสดผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาฯ ได้พิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ประวัติการรับราชการ ผลสัมฤทธิ์ของงาน คุณลักษณะที่จำเป็นและความเหมาะสมกับตำแหน่งของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาแล้ว จากนั้นจะนำเสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับการสรรหาต่อ กสม. ในการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะองค์กรกลางบริหารงาน บุคคล (ก.ส.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

3. ผลการติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน กรณีนักศึกษามุสลิมร้องเรียนถูกห้ามไว้เครา สถานศึกษาปรับแก้ระเบียบตามข้อเสนอแนะของ กสม.แล้ว

กรณีนี้ สืบเนื่องจาก กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนเมื่อเดือนพฤษภาคม 2563 ขอให้ตรวจสอบกรณี กล่าวอ้างว่า เมื่อปี 2558 ขณะที่ผู้ร้องซึ่งนับถือศาสนาอิสลามกำลังศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลสงขลา ถูกสั่งห้ามไว้เครา เนื่องจากมีการออก ข้อกำหนดห้ามนักศึกษาแพทย์ชายไว้หนวดและเครา และกำหนดให้นักศึกษาแพทย์ทุกคนต้องเข้าร่วม พิธีกรรมที่ไม่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลามในทุกวันศุกร์ของสัปดาห์ซึ่งตรงกับช่วงเวลาละหมาด

กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การไว้เคราแม้จะไม่ใช่อะไรที่ขัดแย้งกับหลักของศาสนาอิสลาม แต่ก็ถือเป็น ส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามความเชื่อทางศาสนาซึ่งย่อมเป็นเสรีภาพที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กรณีที่ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิกนาระเบียบดังกล่าวมา บังคับใช้ จึงถือเป็นการละเมิดเสรีภาพในการปฏิบัติตามความเชื่อทางศาสนาของผู้ร้อง กสม. ในคราวประชุม ด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 จึงมีข้อเสนอแนะให้ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ในฐานะหน่วยงานหลักที่เป็นผู้กำหนดระเบียบข้อบังคับ ต่าง ๆ แก่ไขระเบียบเกี่ยวกับการแต่งกายและบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ให้สอดคล้องกับหลักศาสนา

ล่าสุดเมื่อต้นเดือนกันยายน 2564 กสม. ได้รับแจ้งจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาส ราชนครินทร์ ว่า ได้ประชุมแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ว่าด้วยเครื่องแต่งกาย และหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก พ.ศ. 2561 ข้อ 9 เป็น “นักศึกษาแพทย์ชาย ทรงผมสุภาพ ห้ามทาสีผม ตัดสั้น ไม่ปิดหน้า ใบหู และห้ามไว้หนวดและเครา ให้ตัดเล็มสั้น ห้ามทาสีเล็บ หรืออื่นๆ ตามที่สถานปฏิบัติการกำหนด สำหรับการห้ามไว้เครานั้น ให้พิจารณาตามเหตุผลความจำเป็น ในการปฏิบัติตามหลักศาสนาของตน แต่ไม่ขัดต่อหลักความปลอดภัยหรือสุขอนามัยของตนเองและผู้อื่น” และได้ประกาศใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ว่าด้วยเครื่องแต่งกายและหลักเกณฑ์ การปฏิบัติงานของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นคลินิก พ.ศ. 2561 (แก้ไขเพิ่มเติม) ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2564 เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2564 เรียบร้อยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

30 กันยายน 2564